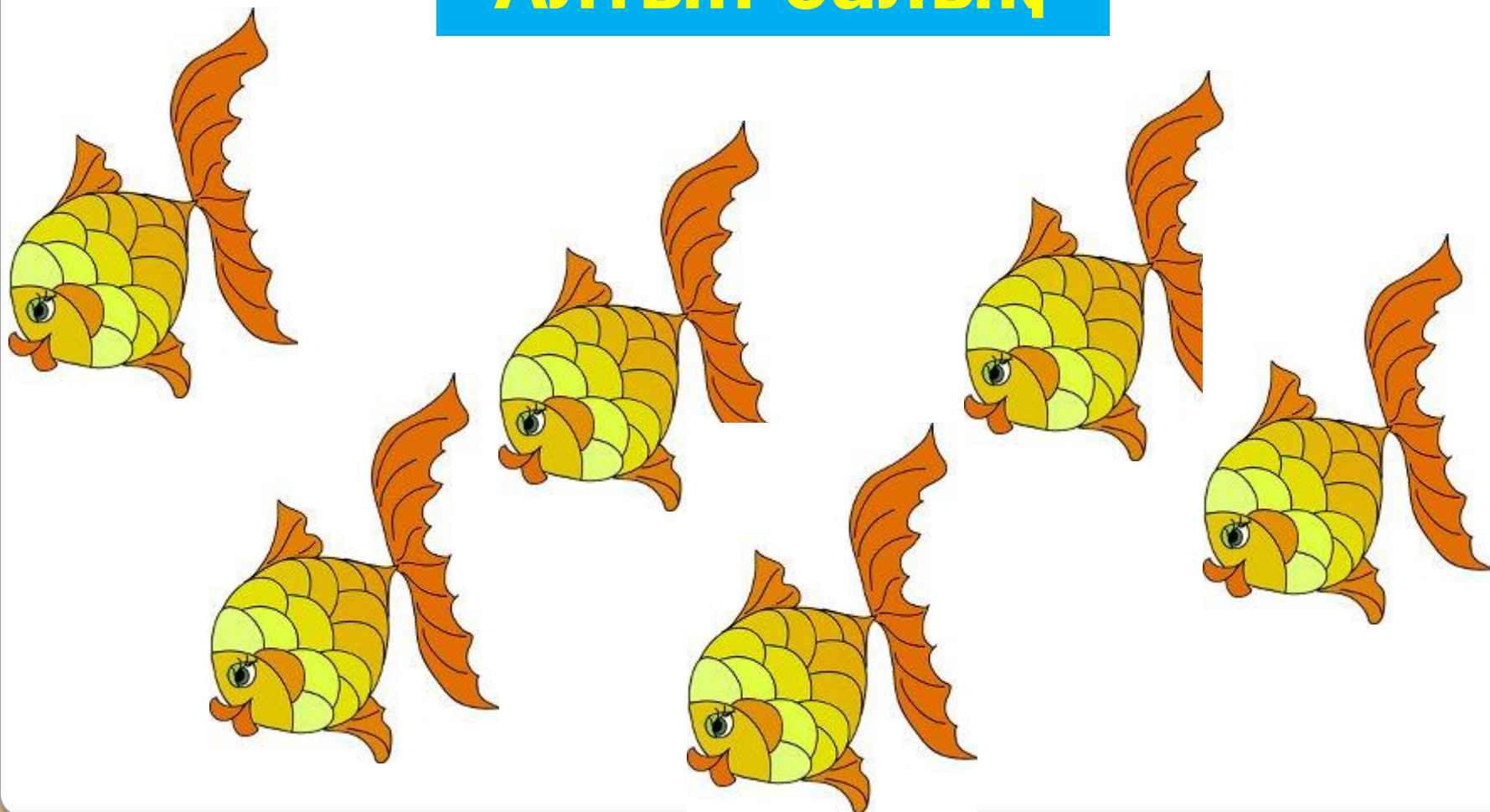

Психологиялық ахуал

“Алтын балық”

Пайдалы қазбалар

жанғыш
пайдалы қазба

тас
көмір,
қоңыр
көмір,
мұнай,
газ

кенді пайдалы
қазба

алюминий
мыс,
қорғасын,
күміс,
мырыш

кенге жатпайтын
пайдалы қазба

ас тұзы,
фосфор,
құм, саз,
цемент

- **Адамдар үй құрылысына қандай материалдарды қолданады?**

(L

- **Жо**

(ұс

- **Кө**

(бе

- **Ад**

(ағ

- **Адамдар бұл материалдарды қайдан алады?**

(табиғат, жер)

Пайдалы қазбалардың түрлері

Таскөмір

1. Қатты, морт сынғыш.
2. Қара түсті жылтыр.
3. Жақсы жанады және жылуды көп береді.
4. Суда ерімейді.

Жанғыш пайдалы қазба

- көмір

Жанғыш пайдалы қазба

с көмірдің кен орны - Қарағанды. Ондағы **қара көмірдің** сапасы жақсы, оны отын ретінде пайдаланады.

Екібастұзда арзан көмір өндіріледі. Оны **қоңыр көмір** деп атайды.

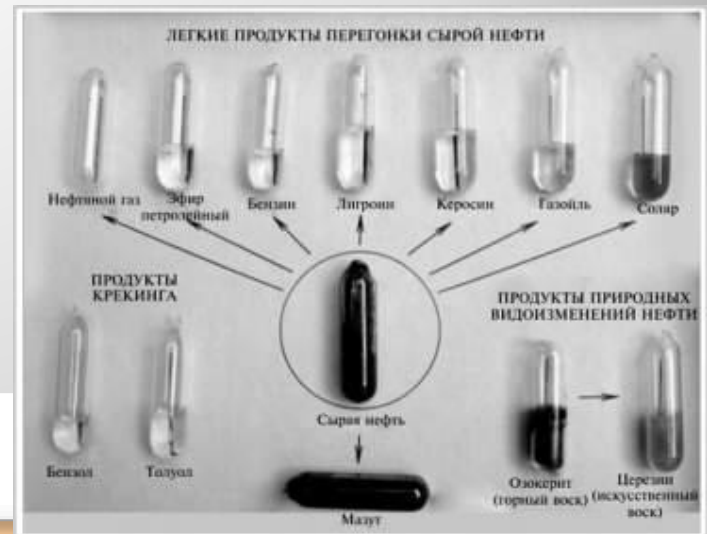
Көмірден дәрі жасайды.

Мұнайдан

- ✓ Керосин
- ✓ Мазут
- ✓ Асфальт
- ✓ Синтетикалық
каучук
- ✓ Спирт
- ✓ Лак
- ✓ Пластмасса

- ✓ Газ
- ✓ Мастика
- ✓ Бензол
- ✓ Автол
- ✓ Бензин
- ✓ Вазелин

Жанғыш пайдалы қазба

мұнай

Жанғыш пайдалы қазбалардың бірі-мұнай

Мұнай

Өте қызулы отын. Ол күл қалдырмай түгел жанып кетеді. Мұнайды айыру арқылы бензин, керосин, машина майы және басқа көптеген заттар бөлініп алынады.

Саз

1. Тау жыныстарының үгілуінен пайда болады.
2. Ақ, қызғылт, сұрғылт, көкшіл түстес келеді.
3. Ол оңай үгіледі.
4. Суды тез жібермейді.

Кенге жатпайтын пайдалы қазбалар - ас тұзы, фосфор, құм, саз, цемент

***Құмды
құрылыста
және әйнек
шығаруда
пайдаланады***

Кенге жатпайтын пайдалы қазбалар
саз балшық, құм

Шыныны, әйнекті құмнан жасайды.

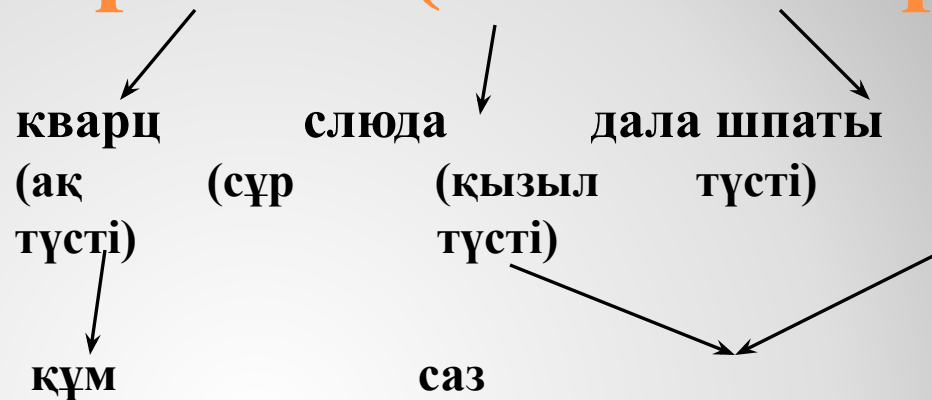

Кенге жатпайтын пайдалы қазба

Гранит (бөлшектері)

1. Қатты
2. Сұр немесе
қызыл түсті
3. Мөлдір емес
4. Бөлшекті
5. Өте мықты

кирпич

**Кенге жатпайтын пайдалы қазбалар
(құрылыс материалдары)**

гранит

Әктас

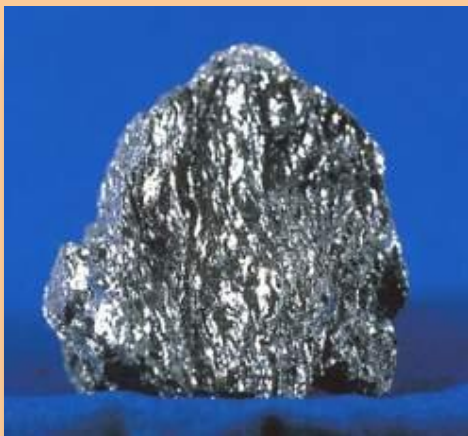
1. Қатты
2. Ақ немесе ақшыл сұр тас
3. Мөлдір емес
4. Мықты
5. Бір тамшы қышқыл қосса қайнайды (газ бөлінеді)

Темір рудасы

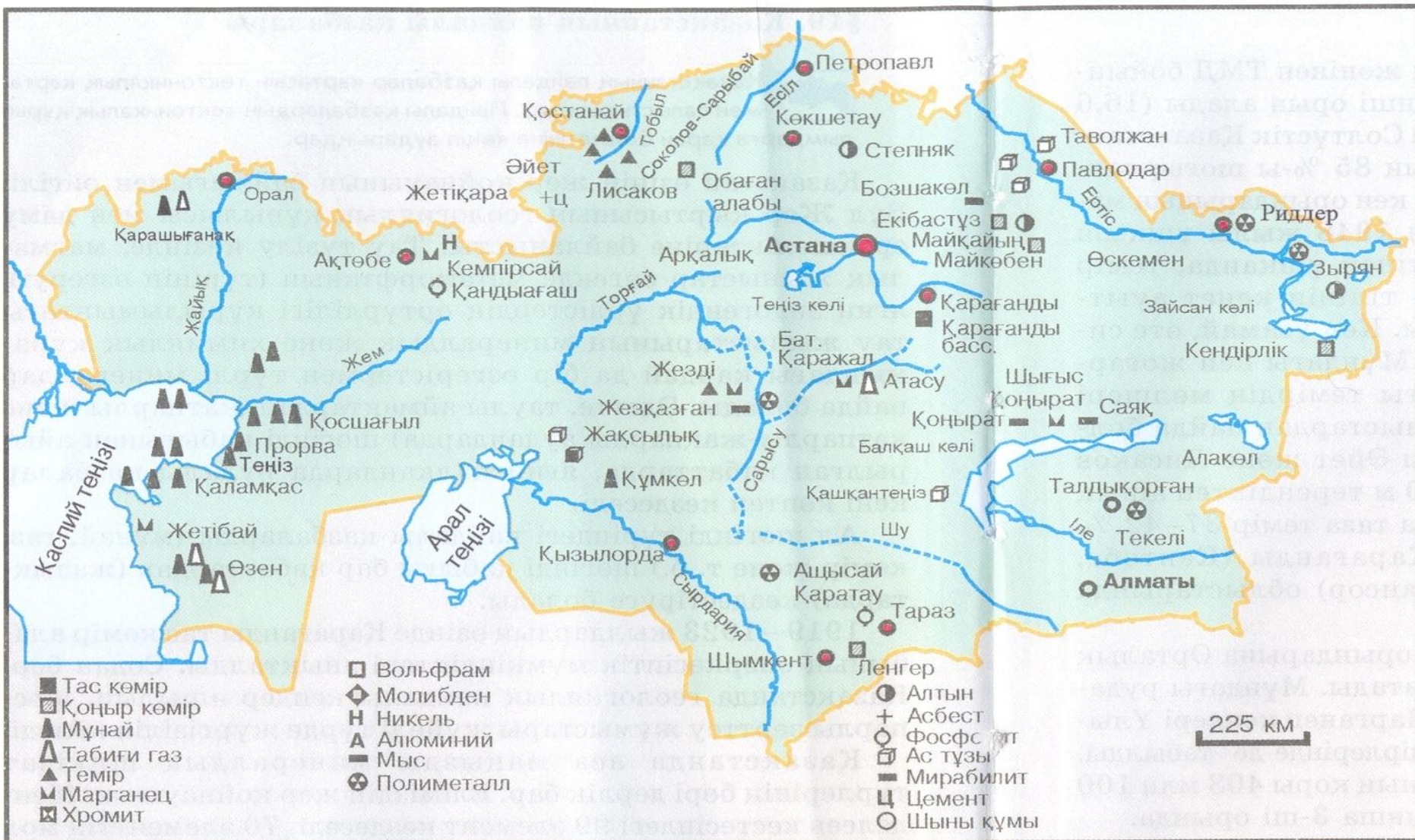
1. Қатты
2. Қоңыр қызыл түсті
3. Мөлдір емес
4. Мықты
5. Өзіне темір заттарды тартып алады

Кенді пайдалы қазбаларға: алюминий, мыс, қорғасын, күміс, мырыш жатады.

Қазақстанның ПҚ

Есте сақта

Пайдалы қазбалар – жер қойнауынан немесе жер бетінен қазып алынатын тау жыныстары. Бұл табиғат байлықтары адамның қажетіне жаратылады.

Сергіту сәті

Шахтер келді шахтаға,
Көмір қазып халқына.
Дайын болған көмірді,
Ұсынады халқына.

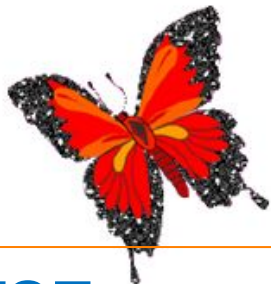
Мәтінмен жұмыс

РЕБУСТАР

I топ

////// М '1

II топ

//////

III топ

///

//////

Дәптермен жұмыс

Кестені толтыр:

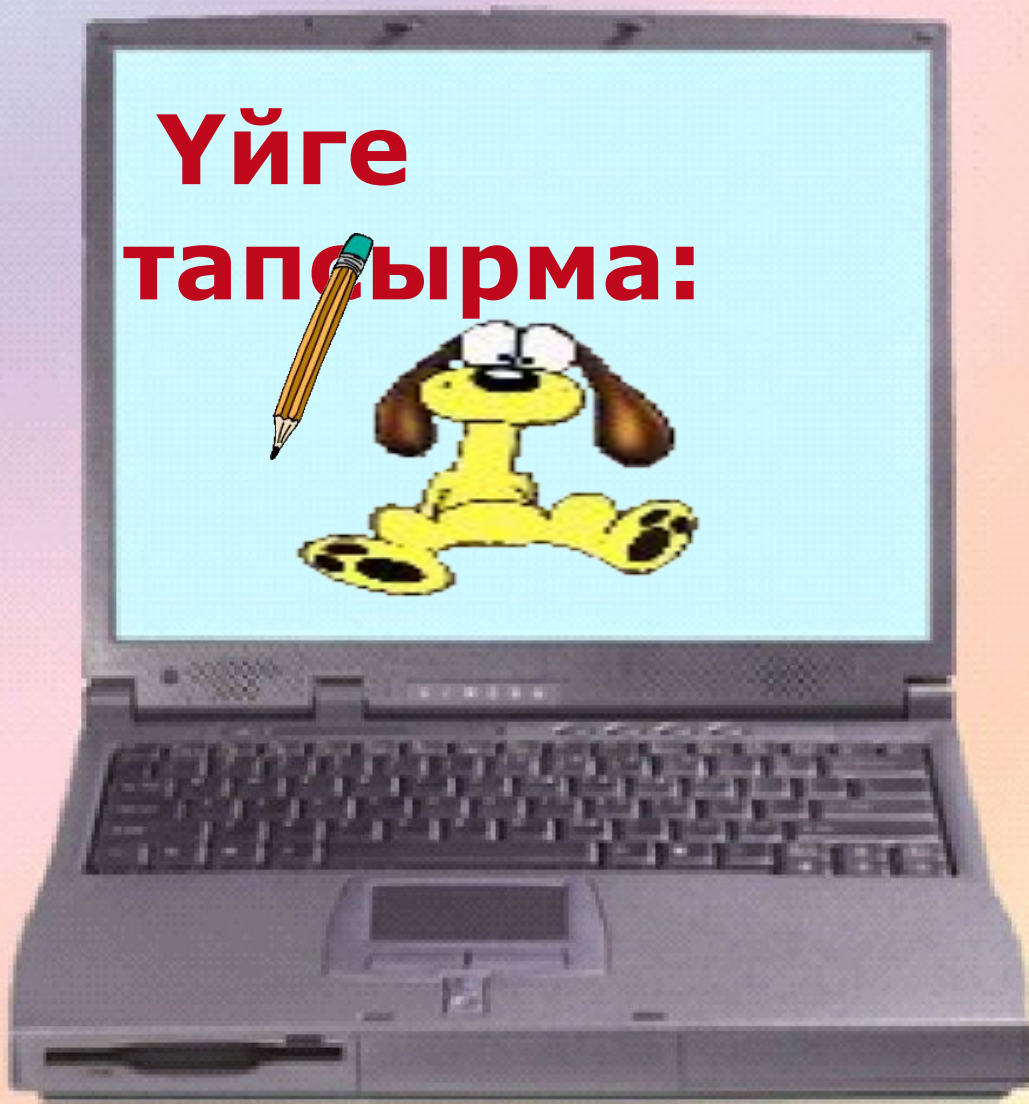
<i>Пайдалы қазбалар</i>		
<i>жанғыш</i>	<i>Кенді (темір)</i>	<i>кенсіз</i>

● РЕФЛЕКСИЯ:

- Сабақ саған ұнады ма?

Үйге
тапсырма:

5-сыныпты өлең құру.

1-топ: таскөмір

2-топ: мұнай

3-топ: саз

**Сабақ
аяқталды
Сау
болыңдар!**

